

Naši vaši Furianti

Ořečovské divadlo / Ladislav Stroupežnický

Furiant Vlastimil Peška

Ořečovské divadlo přivezlo do Třeště Naše Furianty Ladislava Stroupežnického ve výrazné úpravě režiséra, hudebníka a scénografa Vlastimila Pešky, divadelníka, který po dlouhá léta budoval, až vybudoval osobitou poetiku souboru patřícího ke špičce amatérského divadla v České republice.

Inscenace, vycházející z rukou Vlastimila Pešky jsou natolik osobité, že si vysloužily označení „peškovina“. Vlastimil Peška navíc vládne v Ořečovském divadle tak pevnou rukou, že v inscenaci se na jevišti objeví jen to, co on sám považuje za potřebné. A co bývá u „peškovin“ potřebné?

Projev co nejdokonaleji zvládnutého interpretačního umění v podání jednotlivých herců, a to jak v projevu hereckém, tak tanečním i pěveckém. Většina Peškových inscenací naplňuje požadavky kladené na žánr muzikálu, případně se k tomuto žánru velice blíží. Všichni herci musí ovládat herecké umění vysoce nadprůměrně. Jak publikum vidělo, ovládají.

Divadelnost Peškovým inscenacím nikdo neupře. Pořád je, na co se dívat, velmi často je důvod k pobavení a ke smíchu. Peška coby režisér má režijní invence na rozdávání, nápadů přešel, jenže autocenzuru skoro žádnou, hlavně když jde o fór, gag, humornou pointu. Některé jsou na místě, některé ale ne.

Vlastimil Peška je také velmi dobrý skladatel, muzikant, který umí i hudební gagy – prostě ve schopnosti ovládnání divadelního řemesla mu téměř nic nechybí. Ale něco přece ...

Jsou dramatické předlohy, které se „peškovině“ jaksi vzpírají. Mají to sice marné, protože ve střetu s furiantem, který je zvyklý prosazovat svou, se původní smysl her mnohdy nedostane ke slovu. A tady někde začíná debata o Našich furiantech Ořečovského divadla.

V inscenaci je tolik „peškovin“, že mnohdy potlačují i samotný obsah hry. Například jedna z úvodních scén, milostný dialog mezi Verunkou a Václavem, dvojicí mladých lidí, jejichž otcové nehledí v první řadě na štěstí svých dětí, ale na prosazení svého ega. V Peškově úpravě a režii tento dialog může být vnímán jako předmanželský sex. No, ale k čemu pak potřebují mladí souhlas svých rodičů ke svatbě? Jenže na tomto souhlasu, respektive jeho naplnění, stojí celé Stroupežnického drama.

Z jiného soudku: v hudebním scénáři inscenace je zařazena ruská písnička po slavné scéně s punčem. To by ještě bylo v pořádku. Jenže pak se tatáž píseň objeví ještě jednou těsně před závěrem. Všechno před tím je doslova přeplněno komickými výstupy. Ty začínají hned od první chvíle po otevření opony, neboť na scéně je rybníček s kachnami a husami na hladině, v rybníčku se potápí a plave švec Habršperk, v rybníčku málem utopí Šumbalka svého marnotratného karbanu propadlého manžela, do rybníčka jsou pokládány husy z rukou Buška a Dubského (dokonce trhané na kusy po zásadním dialogu o výši věna a dědictví mladých). Metafora malého českého rybníku v srdci Evropy jak vystřižená. Navíc

krásně zvládnutá v žánru loutkového divadla. Později dojde i na operu s typicky českými prvky. A pak přijde ruská píseň podruhé. Člověka zamrazí: je to Peškovo varování? Je to náznak zdviženého prstu: pozor na ty české srandičky, neboť zahledění do vlastního furiantství budete slupnuti drakem z východu? Aby toto memento bylo naplněno, musela by režii více akcentovat vážné okamžiky v textu, ve kterých jde o zásadní hodnoty. Bohužel jsou to právě ty srandičky, které po většině vážné okamžiky přehluší.

Peškovi Naši furianti v podání Ořechovského divadla jsou velmi zábavné, ale tak trochu zahleděné do sebe, jako naprostá většina „peškovin“. Méně Pešky a více Stroupežnického by v jejich případě bylo opravdu více.

Ladislav Vrchovský